

Sayı : 17576483/06.02/16212
Konu : Görüntü Kirliliği hk.

GENELGE
26.12014

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde, "Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.",

5393 sayılı Belediye Kanununun 51 inci maddesinde; "Belediye zabıtası, beldede esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanmasında görevli olup bu amaçla, belediye meclisi tarafından alınan ve belediye zabıtası tarafından yerine getirilmesi gereken emir ve yasaklarla bunlara uymayanlar hakkında mevzuatta öngörülen ceza ve diğer yaptırımları uygular.",

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; "(Değişik: 12/11/2012-6360/7 md.) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, caddé ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek; kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, caddé, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, mevcut ve yeni yapılaşmalarda, yol güzergahlarında ve kaldırımlarda görüntü kirliliğinin önüne geçilebilmesi ve kentlerimize görsel kimlik kazandırılması amacıyla;

1) Mevcut ve yeni yapılaşmalarda;

- Cepheelerde konumlanacak panjur, kepenk, klima, aydınlatma ekipmanları, reklam panosu ve tanıtıcı tabelaların büyüklükleri, konum, renk, şekil, boyutları ve yazı biçimlerinin belirlenmesi,
- Uydu antenlerinin binaların arka cephe çatularına monte edilmesi; balkon, ön, yan ve arka duvarlara anten monte edilmemesi,
- Binalara aynı amaca yönelik çok fazla sayıda anten kurdurulmaması, anten sayısını asgari seviyede sağlamak için merkezi ortak anten sistemlerinin kullanılması,
- Çatılarda estetik olarak yapı bütünlüğünü olumsuz etkileyen, uydu antenleri, reklam tabela ve panoları, klima, aydınlatma ekipmanları ile çatı rengi ve kullanılacak kaplama malzemeleri ile ilgili kısıtlar getirilmesi,
- Görüntü kirliliği oluşturan duvar ve yapılardaki eksik boyaların tamamlanması,

2) Yol güzergahlarında;

- Yol boyu otopark düzenlemelerinde görüntü kirliliğini engelleyecek ve otopark kullanımına katkı sağlayacak şekilde cep ve peyzaj düzenlemelerinin yapılması,
- Aydınlatma, yönlendirme, ağaçlandırma çalışmalarında engelsiz ve engelli erişimini olumsuz etkileyen uygulamaların yeniden düzenlenmesi, bu konuda uygulamaya esas ilke kararları alınması ve tip uygulamalar geliştirilmesi,
- Yangın riski oluşturacak şekilde, elektrik direklerine reklam, afiş v.b. materyallerin asılmasının önlenmesi,
- Şehiriçi ana arterler ile şehrin giriş-çıkış yol kenarlarında ışıklı reklam ve tanıtım tabelaları, totemler ve benzeri uygulamaların görsel ulaşımı engellemeyecek ve sürüş güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde düzenlenmesi,
- Şehir içi ulaşım yönlendirme levhalarının etkin yönlendirme sağlayacak, trafiği ve görsel erişimi sağlayacak şekilde standartlara uygun olarak tasarlanması,

3) Kaldırımlarda;

- Aydınlatma, yönlendirme, ağaçlandırma çalışmalarında, engelsiz ve engelli erişimini olumsuz etkileyen uygulamaların yeniden düzenlenmesi, bu konuda tip uygulamalar geliştirilmesi,
- Kaldırım ve yol boyu uygulamalarında, fiziksel erişimle birlikte görsel erişimi engelleyici uygulamaların da yapılmaması,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI
MESLEKİ HİZMETLER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

Sayı : 17576483/06.02/

Konu : Görüntü Kirliliği hk.

- c) Peyzaj düzenlemelerinin, öncelikle yayaların, engellilerin ulaşımı ve araçların sürüş güvenliğini tehlikeye atmayacak ve görüntü kirliliğini önleyecek şekilde gerçekleştirilmesi,
- d) Engellilere yönelik olarak ilgili mevzuat ve standartlar göz önüne alınarak erişimin ve yaya güvenliğinin sağlanması,
- e) Görsel ulaşımı engellemeyecek reklam panoları, yönlendirme levhaları, bina giriş saçakları, tanıtıcı tabelalar ve bunların sabitleneceği aparatların büyüklükleri, konum, renk, şekil, boyutları ve yazı biçimleri kriterlerinin belirlenmesi,

için gereken çalışmaların ivedilikle yürütülmesi, iş ve işlemlerin belirtilen hususları gözeterek gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir.

Ayrıca, metro, tramvay gibi toplu taşıma araç durakları ve buralara giriş noktaları ile otobüs, dolmuş durak yerlerinin yolcu ve ulaşım güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde gerekli peyzaj elemanları kullanarak görsel algısının iyileştirilmesi, bu gibi yerlerde kullanılan malzeme ve tasarım ile bu iyileşmenin desteklenmesi zorunluluk arz etmektedir.

Ülkemizi uluslararası düzeyde temsile imkan sağlayan, insan odaklı yaşanabilir şehirlerin oluşturulabilmesi için idarelerce yukarıda sayılan tedbirlerin alınması, bu tedbirler kapsamında gerekli düzenlemelerin yapılması, düzenlemeler kapsamındaki yapılaşmaların denetlenmesi gerekmektedir.

644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Görevler" başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "*Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair, imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak, uygulamaları izlemek ve denetlemek....*" hükmü ve 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (o) bendinde yer alan "*Yerleşik alanlarda bina ve sair yapılarda görüntü kirliliğine yol açan uygulamaları önleyici tedbirler almak*" hükümleri ile Bakanlığımıza görüntü kirliliğini önleyici tedbirler almak ve bu uygulamaları izleme ve denetleme görevi verilmiş olup, bu konuda Bakanlığımızca gerekli koordinasyon ve işbirliğinin yürütülebileceği bilinmelidir.

Bu kapsamda, büyükşehir, il ve ilçe belediyelerince, şehirlerimizde görüntü kirliliğinin önüne geçilebilmesi için gerekli kararların alınması ve yapı ruhsatı, yapı kullanma izni ve işyeri açma ve çalışma izni uygulamaların bu kararlar doğrultusunda gerçekleştirilmesi hususunda gereğini önemle rica ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan